

vil med andre Ord sige, om man vil forlange, at de, der er Mellemmænd ved Handelen, ved Køb og Salg paa Fondsbørsen og derigennem medvirker ved Fastsættelsen af Kurserne, skal være personlig fuldstændig uinteresserede, saaledes at de er forpligtede til kun at udføre de Forretninger, som betros dem af deres Klienter, eller om de tillige skal kunne gøre Forretninger for egen Regning. Jeg for mit Vedkommande har, hvad jeg berørte ved Lovforslagets Fremsættelse, oprindelig været inde paa den Tanke, at det vilde være ønskeligt at indføre en Ordning af denne Art, men jeg har atter forladt den. Jeg anser det ikke for gørligt at gennemføre den, medmindre man vil slaa meget itu; dette vilde ikke kunne undgaas, hvis man vilde forlade den Ordning, som nu igennem et Par Menneskealdrer har fæstnet sig. Det er nemt nok paa Papiret at sige, at kun Mæglere har Adgang til at gøre den Slags Forretninger, og at de til Gengæld ikke maa gøre nogen anden Slags Forretning, og jeg gentager, at dette vil man finde paa Papiret mange Steder i Udlandet, maaske endogsaa de fleste Steder; men noget helt andet er: Overholdes det? Man kan ikke have skrappere Paabud i saa Henseende end det, der er gældende hos os i Henhold til Mægleranordningen af 1808, hvilken gælder ikke blot for Varemæglere, men for Mæglervirksomhed overhovedet. En Mægler har ifølge denne Anordning, som formelt staar ved Magt endnu den Dag i Dag, en ubetinget Forpligtelse til ikke at gøre nogen som helst Forretning paa egen Haand. „Ingen Mægler maa drive Handel eller befatte sig med noget Kiøbmandsskab, Spedition, Skibsrederie, Vexelnegoce eller andre til Kiøbmandsstanden henhørende Forretninger for egen Regning, samt hverken directe eller indirecte deri med nogen anden deltagelse, under sin Bevillings Fortabelse.“ I Tilslutning hertil indeholder Mæglerforordningen „Formular til den Eed, som de beskikkede Stads-Mæglere skal aflægge for Magistraten.“ Den lyder: „Jeg sværger til Gud, at jeg vil være min allernaadigste Arve-Konge og Herre, Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette, og Allerhøjstsammes Arvesuccessorer udi Regieringen huld og troe, Magistraten her udi Staden, som min foresatte Øvrighed, hørig og lydige“ o. s. v. „Endelig lover og forsikrer jeg, at jeg, saa længe jeg udi Mæglerstanden forbliver, ei vil befatte mig med Handel eller dertil hørende Forretninger, eller deri deeltage med andre, samt ei heller indlade mig i anden Bestilling end den mig allernaadigst

forundte Bevilling hiemler mig Adgang til, ligesom jeg i Alt vil saaledes forholde mig, som det en ærekiær og troe Mægler egner og anstaaer. Saa sandt hielpe mig Gud og hans hellige Ord.“ Og de Vekselmæglere, der havde aflagt denne højtidelige Ed — jeg ved ikke, om der overhovedet eksisterer nogen egentlig virkende Vekselmægler endnu, hvad der maaske neppe gør, — har, saa langt jeg husker tilbage fra Børslivet, gjort alle mulige Forretninger, som de havde aflagt den stærkeste Ed paa ikke at røre ved! Den Slags Bestemmelser er det let nok at sætte paa Papiret. De gør, naar de ikke overholdes, langt mere Skade end det modsatte. Naar Forholdene nu har udviklet sig saaledes, at det er Vekselerere, der udfører Forretningerne paa Fondsbørsen, d. v. s. Folk, hvis Virksomhed for en væsentlig Del nærmest maa sidestilles med det, man i Udlandet som oftest kalder Bankierforretning, naar de efterhaanden har faaet Adgang til jævnsides med Vekselmæglerne at deltage i Forretningerne paa Fondsbørsen og til at fastsætte Kurserne, og de tilsidst ganske har fortrængt Vekselmæglerne, saa at det faktisk nu saa at sige udelukkende er Veksellererne, der deltager i Kursnoteringen, hænger dette naturligvis sammen med, at de Forhold, som nu en Gang er paa vor Børs, og som er bestemmende for Forretningens Udvikling, har gjort det hensigtsmæssigt for Publikum at benytte Veksellererne i Stedet for at være henvist til netop at benytte Vekselmæglerne og dem alene. Hvis man vilde gaa nu til at bestemme, at ingen Vekselerer skal være berettiget til at deltage i Forretningerne paa Fondsbørsen, medmindre han fralægger sig enhver Ret til at drive Forretning paa egen Haand, hvad vilde saa blive Virkningen deraf? Kun den, at de største og betydeligste og mest ansete Vekselererfirmaer vilde sige: Vi kan ikke staa os ved at indskrænke os til den Virksomhed, vi udfører ved at købe og sælge Papirer for andre paa Fondsbørsen. Vi maa derfor trække os tilbage fra Fondsbørsen. Denne vil da blive overladt til de ringere Firmaer, og det vil ikke være til Gavn for Publikum i nogen Henseende. Det er disse Betragtninger, som for mig har været afgørende til ikke at foreslaa noget saadant, men at bygge paa det faktisk bestaaende. Det er efter min Overbevisning, naar som helst Lovgivningsmagten vil gribe ind i Erhvervslivet, den første Betingelse, at man skal ikke stræbe efter